

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 18 kwietnia 2017 r. odmówił G. W. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż wnioskodawca do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego 25 lat dla mężczyzn oraz, że do dnia 1 stycznia 1999 r. nie został właściwie udokumentowany wymagany okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie zaliczono okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w D. od dnia 2 maja 1980 r. do dnia 14 lutego 1987 r. na stanowisku kierowca ciągnika, gdyż brak jest informacji z zakładu pracy czy praca była wykonywana wyłącznie w transporcie drogowym. Nie zaliczono także okresu pracy od dnia 1 sierpnia 1987 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w (...) Spółdzielni (...) w K., z uwagi na błędne przyporządkowanie stanowiska do zarządzenia resortowego – w dziale X brak jest wykazanej pozycji nr 13. Za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe organ przyjął 24 lata, 1 miesiąc i 15 dni.

(decyzja - k. 30 akt ZUS)

Wnioskodawca G. W. uznał powyższą decyzję organu rentowego za krzywdzącą i w dniu 12 czerwca 2017 r. wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do spornego świadczenia. Skarżący wskazał, że spełnia warunki do przyznania spornego świadczenia.

(odwołanie - k. 2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty tożsame jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 5)

Decyzją z dnia 30 czerwca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8 czerwca 2017 r. odmówił G. W. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż do dnia 1 stycznia 1999 r. nie został właściwie udokumentowany wymagany okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze nie zaliczono okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w D. od dnia 2 maja 1980 r. do dnia 14 lutego 1987 r. na stanowisku kierowca ciągnika, gdyż brak jest informacji z zakładu pracy czy praca była wykonywana wyłącznie w transporcie drogowym. Za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe organ przyjął 25 lat, w tym 11 lat, 2 miesiące i 2 dni w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

(decyzja - k. 34 akt ZUS)

Wnioskodawca G. W. uznał powyższą decyzję organu rentowego za krzywdzącą i w dniu 24 lipca 2017 r. wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Łodzi wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do spornego świadczenia. Skarżący wskazał, że spełnia warunki do przyznania spornego świadczenia.

(odwołanie - k. 2 sygn. akt VIII U 1615/17)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumenty tożsame jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz o łączne rozpoznanie sprawy ze sprawą o sygn. akt VIII U 1376/17.

(odpowiedź na odwołanie k. 4 sygn. akt VIII U 1615/17)

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2017 r. na podstawie art. 219 kpc sprawę o sygn. akt VIII U 1615/17 połączono ze sprawą o sygn. akt VIII U 1376/17 do łącznego rozpoznania pod sygn. akt VIII U 1376/17.

(postanowienie – k. 6 sygn. akt VIII U 1615/17)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

G. W. urodził się w dniu (...)

Wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w D. od dnia 2 maja 1980 r. do dnia 14 lutego 1987 r. na stanowisku kierowcy ciągnika.

(świadcstwo pracy – k. 12; świadectwo pracy w szczególnych warunkach – k. 20; angaże – k. 39 – 41, k. 46-48; świadectwo pracy w szczególnych warunkach – k. 78)

Wnioskodawca podpisywał umowę o pracę na stanowisko kierowcy ciągnikowego i obowiązywał go zakres czynności wskazany karcie zakresu czynności dla kierowcy ciągnikowego. Posiada prawo jazdy z uprawnieniami kategorii T, które zdobył dnia 18 stycznia 1977 r.

(dowód: karta zakresu czynności – k. 51; umowa o pracę – k. 52; e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:05:22 – 00:08:04 – płyta CD k. 76)

Wnioskodawca w przedmiotowej spółdzielni zatrudniony był na stanowisku kierowcy ciągnikowego na pełen etat. W spółdzielni były kategorie kierowców, którzy byli oddelegowani wyłącznie do prac polowych oraz ci, którzy pracowali wyłącznie w transporcie. Prace, które wykonywał wnioskodawca związane były tylko z transportem, wykonywał je przez cały rok w pełnym wymiarze czasu – jeździł ciągnikiem z dwoma przyczepami. W latach 80 transport opierał się głównie na ciągnikach, które były wynajmowane przez różne zakłady. Jesienią wywożono zanieczyszczenia i odpady. Zimą woził buraki, wysłodki, szlakę, wapno oraz transportował inne produkty. Wiosną i latem wożono sól oraz piach, w okresie żniw przywoził zboże, które kombajn skosił i wysypywał ziarno na przyczepy ciągnika wnioskodawcy. Praca zaczynała się od godziny 7:00 rano i odbywała się w wymiarze co najmniej 8 godzin dziennie, często nawet 12 godzin dziennie. Praca odbywała się także w GS, gdzie odbywał się transport produktów z wagonów, ciągnik podjeżdżał pod wagon, z którego przeładowywano towar na przyczepy ciągnika i towar był przewożony do magazynów. Kierowcy otrzymywali posiłki regeneracyjne.

dowód: zeznania wnioskodawcy e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:05:22 – 00:08:04 w zw. z 00:49:45 – 00:50:14 – płyta CD k. 76; zeznania świadka J. P. e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:24:53 – 00:33:07 – płyta CD k. 76; zeznania świadka A. K. e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:33:07- 00:38:52 – płyta CD k. 76; zeznania świadka L. B. e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:38:52- 00:42:36 – płyta CD k. 76; zeznania świadka G. D. e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:42:36- 00:45:01 – płyta CD k. 76; zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. 00:45:01- 00:49:45 – płyta CD k. 76;

Wnioskodawca udowodnił posiadanie łącznie ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

(bezsporne)

W dniu 18 kwietnia 2017 r. wnioskodawca złożył wniosek o świadczenie emerytalne. (wniosek k. 1 – 8 akt ZUS)

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje

Odwołanie G. W. zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. z dnia 7 lipca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po

osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu w brzmieniu od 1 stycznia 2013 r. stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Według treści § 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11.2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Stosownie do § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, że wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe, co do wieku, ilości okresów składkowych i nieskładkowych oraz nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego. W ocenie Sądu wnioskodawca spełnia również warunek, co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Podkreślić należy, iż istotnym jest, jakie prace realnie w toku swojego zatrudnienia wykonywał skarżący oraz, czy prace te są wymienione w cytowanym wyżej wykazie A, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż właśnie to Rozporządzenie jest aktem prawnym, w oparciu o który należy orzekać, czy dana praca była pracą w warunkach szczególnych. Sama natomiast nazwa stanowiska nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac w spornym okresie zatrudnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach oraz faktu, czy była to praca tylko w transporcie dopuścił dowód z akt osobowych oraz zeznań świadków i wnioskodawcy.

Organ rentowy nie uznał wnioskodawcy pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w D. od dnia 2 maja 1980 r. do dnia 14 lutego 1987 r. na stanowisku kierowca ciągnika, jako pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze z uwagi na wątpliwości, co do samego wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz faktu, czy wskazano właściwe rozporządzenie, a praca ta była pracą w transporcie, w związku z czym uznano, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach.

W przeprowadzonym postępowaniu ubezpieczony wykazał jednak własnymi zeznaniami oraz zawnioskowanymi świadkami, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jako kierowca ciągnikowy w transporcie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma przeszkód, aby zaliczyć prace transportowe wykonywane przez wnioskodawcę do stażu pracy w warunkach szczególnych, mimo że ubezpieczony pracował w spółdzielni rolniczej, a nie w przedsiębiorstwie transportowym. Transport jest działem gospodarki, związanym z przemieszczaniem ludzi i ładunków w przestrzeni, przy wykorzystaniu odpowiednich środków transportu. Transport, w szczególności transport towarowy, jest przy tym ściśle powiązany z pozostałymi działami gospodarki, przy czym niejednokrotnie jest on wykonywany nie tylko przez podmioty gospodarcze (przedsiębiorstwa, firmy), których przedmiotem działalności są wyłącznie usługi transportowe i które z tego powodu nie są przyporządkowane do tego właśnie działu gospodarki. Prace kierowców ciągników w transporcie wymienione zostały w dziale VIII poz. 3 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. Skoro więc skarżący wykonywał de facto prace transportowe, to nie ma przeszkód, aby zakwalifikować je jako wykonywane w warunkach szczególnych.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, G. W. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, jako kierowca ciągnikowy w transporcie, często nawet w wymiarze 12 godzin dziennie. Wnioskodawca, w ramach swojej pracy cały rok transportował różnego rodzaju produkty.

Wymienione wyżej prace były wykonywane przez ubezpieczonego w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, to jest stanowiły podstawowe, zasadnicze jego zajęcie jako kierowcy ciągnikowego. Jak wynika z zeznań świadków współpracujących z nim, wnioskodawca w przedmiotowym okresie nie wykonywał innych prac. Wskazać należy, iż istotnie istniała praca kierowcy ciągnikowego pracującego w polu, jednak w spółdzielni były kategorie kierowców, którzy byli oddelegowani wyłącznie do prac polowych oraz ci, którzy pracowali wyłącznie w transporcie. Prace wykonywane przez wnioskodawcę związane były tylko z transportem, wykonywał je przez cały rok w pełnym wymiarze czasu – jeździł ciągnikiem z dwoma przyczepami. Dało to okres 6 lat 9 miesięcy i 12 dni pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem pozostawały okresy uznane przez organ rentowy oraz pozostałe ustawowe przesłanki uprawniające do przyznania emerytury.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie z zebranego materiału dowodowego wynika bezspornie, że w okresie co najmniej 15 lat (w tym w spornym okresie) wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności zaliczane do pracy w warunkach szczególnych.

W myśl art. 100 ust. 1. ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawca w dniu 18 kwietnia 2017 r. złożył wniosek o świadczenie emerytalne, urodził się w dniu (...), a zatem prawo do emerytury należało przyznać od dnia 15 maja 2017 r. tj. od dnia spełnienia wszelkich warunków określonych cytowanymi przepisami, czyli od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o emeryturę.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach Sąd orzekł, zgodnie z art. 98 kpc w związku z § 9 ustęp 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć peł, ZUS, wypożyczając akta emerytalne.

A.L.